

FOLKETRYGDEN

Vilkår for rett til tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon

Tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon skal sikre inntekt for personer som har fått sin inntektsevne (evnen til å skaffe seg arbeidsinntekt) varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte.

- Du må som hovedregel ha vært **medlem** i folketrygden (vært bosatt i Norge) de tre siste årene før du ble ufør. I visse tilfeller skal det gjøres unntak fra regelen.
- Du må være **mellom 18 og 67 år**.
- Du må ha gjennomgått hensiktsmessig **behandling og attføring** for å bedre inntektsevnen/arbeidsevnen.
- Du må ha **varig sykdom, skade eller lyte**, og den medisinske lidelsen må være hovedårsaken til nedsettelsen av inntektsevnen/ arbeidsevnen.
- Din **inntekts-/ arbeidsevne** må være **varig nedsatt med minst halvparten**.

Tidsbegrenset uførestønad

Tidsbegrenset uførestønad gis når det er mulighet for at din inntektsevne kan bli bedre på sikt. Ytelsen gis for en periode fra ett til fire år. I denne perioden skal du ha kontakt med trygdekontoret, og det skal utarbeides en plan for oppfølging. Av planen skal det framgå hva som kan gjøres for at du skal kunne komme tilbake til arbeid eller øke arbeidsinnsatsen.

Uførepensjon

Uførepensjon gis når det ikke antas å foreligge noen mulighet for bedring av inntektsevnen. For hjemmearbeidende skal uførepensjon kompensere for varig tapt arbeidsevne i hjemmet.

Størrelsen på tidsbegrenset uførestønad

Tidsbegrenset uførestønad beregnes på grunnlag av pensjonsgivende inntekt i kalenderåret før inntektsevnen ble varig nedsatt med minst halvparten (uføreåret), eller gjennomsnittet av de tre siste årene før uføreåret. Ytelsen gis med 66 prosent av grunnlaget. Minste årlige ytelse er 1,8 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Uførepensjonens størrelse

Hel uførepensjon skal svare til den alderspensjonen som du ville fått dersom du ikke var blitt ufør. Uførepensjonen beregnes derfor som om du hadde fortsatt i arbeid til og med det året du fyller 66 år.

Uførepensjonen består av grunnpensjon og tilleggspensjon og/eller særtillegg. Grunnpensjon er basisytelsen i alle pensjoner. Tilleggspensjonen blir fastsatt på grunnlag av dine tidligere arbeidsinntekter. Særtillegget er et garantert tillegg som

Krav om tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon

Denne orienteringen river du av og beholder selv

utbetales dersom du ikke har opparbeidet rett til tilleggspensjon, eller dersom tilleggspensjonen din er mindre enn særtillegget. Grunnpensjon pluss særtillegg er lik minstepensjon.

Om gradering av tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon

Tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon blir gradert etter hvor mye inntektsevnen din er nedsatt. Uføregraden graderes i intervaller på 5 prosent og fastsettes på grunnlag av en sammenligning av inntektsevnen (arbeidsevnen) hhv. før og etter at du ble ufør.

En reduksjon i inntektsevnen fra kr. 200.000 til kr. 40.000 gir en uføregrad på 80 prosent, mens en reduksjon fra kr. 200.000 til kr. 70.000 gir en uføregrad på 65 prosent.

En som er 100 prosent ufør, får full tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon, en som er 70 prosent ufør, får 70 prosent tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon og en som er 50 prosent ufør, får halv tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon. (I utgangspunktet ytes ikke tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon ved uføregrad under 50 prosent.)

Forsørgingstillegg

Tidsbegrenset uførestønad

Til den som forsørger barn under 18 år, gis det et barnetillegg med en fast sats pr. dag. Det gis ikke tillegg for ektefelle/partner/samboer.

Uførepensjon

Forsørgingstillegget er et behovsprøvd tillegg til pensjonen for den som forsørger ektefelle/partner/ samboer eller barn under 18 år.

Spesielt ved yrkesskade

Dersom du er blitt ufør etter en yrkesskade eller yrkessykdom, gjelder visse særregler. Du kan da få tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon ved en uføregrad ned til 30 prosent.

Meldeplikt mv.

Dersom du får utbetalt mer enn du har rett til som følge av gale eller mangelfulle opplysninger, kan du få krav om å betale beløpet tilbake. Slike forhold kan medføre straffansvar. Gale eller mangelfulle opplysninger kan også medføre at du får utbetalt for lite.

Dersom du får utbetalt for mye fordi du ikke har gitt melding om inntektsøkning, vil det som er for mye utbetalt uten videre bli trukket i framtidige utbetalinger fra folketrygden.

Utfylling av blanketten

Nedenfor er gitt en kort orientering om noen av feltene på blanketten som du skal fylle ut. Vi ber deg lese orienteringen før du fyller ut blanketten. Trygdekontoret kan gi nærmere opplysninger og hjelpe deg med utfyllingen.

Felt 1 Personlige opplysninger

Sivilstand «Ugift» skal krysses av for dersom du aldri har vært gift. Dersom dere ikke er skilt, men det foreligger et reelt brudd (det økonomiske og sosiale fellesskapet med ektefellen/partneren din er varig opphørt) regnes ektefellene for å leve «varig atskilt», se siste rubrikk i linjen med sivilstand. Det samme gjelder dersom ektefellen/partneren din bor fast på sykehjem eller aldershjem.

For å ha rett til tidsbegrenset uførestønad/ uførepensjon må du som hovedregel ha vært medlem i folketrygden (vært bosatt i Norge) i minst tre år fram til du ble ufør. I bestemte tilfeller gis det unntak fra denne regelen i folketrygdloven, i EØS-reglene eller i trygdeavtaler med andre land.

Dersom du har bodd i utlandet uten å være medlem i folketrygden, kan uførepensjonen bli redusert på grunn av manglende opptjeningstid. I slike tilfeller kan du imidlertid ha rett på ytelser fra andre land.

Tidsbegrenset uførestønad blir ikke redusert på grunn av manglende opptjeningstid (trygdetid).

Felt 2 Opplysninger om annen pensjon eller andre ytelser utenom folketrygden

Dersom du mottar eller har rett til pensjon eller andre ytelser fra andre ordninger enn folketrygden, (for eksempel Statens Pensjonskasse, Kommunal Landspensjonskasse, pensjon fra utlandet, ytelser fra arbeidsgiveren osv), skal du opplyse om det.

Felt 3 Opplysninger om utdanning, yrkeserfaring og inntekt

Vi ber deg om å føre opp skoler, utdanning og kurs du har deltatt i. Før også opp arbeidsgivere og hvilke perioder arbeidsforholdene varte. Bruk tilleggsark dersom plassen er for liten.

Felt 4 Opplysninger om sykdom, behandling, arbeids- og funksjonsevne og evt. tiltak

Du må, evt. i samarbeid med lege, trygdekontor eller andre, beskrive hvilke arbeidsoppgaver/funksjoner du fortsatt kan utføre, både i forhold til arbeidet ditt og i dagliglivet. Du må også beskrive hva du mener kan gjøres for at du skal kunne komme tilbake til arbeid eller øke arbeidsinnsatsen. Bruk gjerne tilleggsark dersom plassen i blanketten er for liten.

Felt 5 Yrkesskade

Dersom du er blitt ufør etter en yrkesskade eller yrkessykdom, gjelder visse særregler. I tillegg til tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon kan du få menerstatning (yrkesskadeerstatning). Dette er en erstatning som du kan få dersom du har en varig medisinsk invaliditet (mèn) på 15 prosent eller mer på grunn av yrkesskaden/ yrkessykdommen.

Felt 6 Opplysninger om ekstrautgifter og behov for ekstra tilsyn og pleie

Du kan søke om grunnstønad dersom du har nødvendige ekstrautgifter som skyldes varig sykdom, skade eller lyte. Du kan søke om hjelpestønad dersom du har behov for ekstra privat tilsyn og pleie på grunn av varig sykdom, skade eller lyte.

Felt 7 Opplysninger om ektefellens/partnerens/samboerens inntekt ved krav om uførepensjon

Full grunnpensjon utgjør 82,5 prosent av grunnbeløpet når ektefellen/partneren/samboeren er pensjonist eller har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

Du får ikke forsørgingstillegg dersom ektefellen/partneren/samboeren har inntekter som minst svarer til folketrygdens grunnbeløp.

Tillegget kan også bli redusert eller falle bort dersom inntekten din overstiger et fastsatt fribeløp.

Felt 8 Opplysninger om barn under 18 år som du forsørger

Dersom du forsørger barn under 18 år, kan du ha rett til forsørgingstillegg ved siden av tidsbegrenset uførestønad eller uførepensjon. Forsørgingstillegget til tidsbegrenset uførestønad utgjør en fast sats pr. dag. Du får ikke forsørgingstillegg til uførepensjonen dersom barnet har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som overstiger folketrygdens grunnbeløp. Tillegget reduseres eller faller bort dersom foreldrenes inntekt overstiger et fastsatt beløp.

Felt 9 Utbetaling, språkform og underskrift

Gjennom underskriften din går du god for at du har gitt riktige og fullstendige opplysninger.

Innsendelse og videre saksbehandling

Søknaden (kravblanketten) sendes til trygdekontoret der du bor. Når du søker om ytelser fra folketrygden, må du legge fram de erklæringer, attester og andre opplysninger som trygdekontoret krever.

Tidsbegrenset uførestønad/uførepensjon kan som hovedregel ikke gis for lengre tid tilbake enn tre måneder før den kalendermåneden du setter fram kravet. Trygdekontoret kan gi nærmere opplysninger og hjelpe deg med utfylling av blanketten. Når saken er ferdig behandlet, får du melding om vedtak fra trygdekontoret eller fylkestyngdekontoret.

Nullstill skjemaet før du lukker det.

For trygdekontoret		
Mottatt dato	Registrert edb	Trygdekontornr.
Saksbehandlingen skal gjøres på blankett IA 12-06.10		

1 Personlige opplysninger

Etternavn, fornavn				Fødselsnummer (11 siffer)							
Boligadresse				Telefonnummer							
Postnummer og poststed				Bokommune							
Statsborger-skap		Norsk ☐	Flyktning ☐	Utenlandsk ☐		Hvis utenlandsk, oppgi nasjonalitet					
Sivilstand		Ugift ☐	Gift ☐	Partner ☐	Separert ☐	Skilt ☐	Enke/enkemann ☐				
Samboer		Ja ☐	Nei ☐	Samboer fra dato: <input type="text"/>		Samboer (kryss av her hvis du har/har hatt barn med eller vært gift med samboeren) ☐					
Har du bodd og/eller arbeidet utenfor Norge etter fylte 16 år?		Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , fyll ut linjene nedenfor							
Bodd ☐	Arbeidet ☐	Fra – til		Land							
Bodd ☐	Arbeidet ☐	-----		-----							
Bodd ☐	Arbeidet ☐	-----		-----							
Har du etter 1966 avtjent militær eller sivil førstegangstjeneste som varte minst 30 dager?		Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , oppgi årstall							
				19	19	19	19	20	20	20	20

2 Opplysninger om annen pensjon eller andre ytelser utenom folketrygden

Dersom du er eller har vært medlem av en annen pensjonsordning (enn folketrygden), oppgi ordningens navn			
Mottar du/har du rett til pensjon fra andre tjenestepensjons- eller trygdeordninger?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , hvilken ordning?
Mottar du/har du rett til pensjon fra utlandet?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , oppgi land, type pensjon, beløp pr år
Mottar du/har du rett til økonomiske ytelser fra tidligere arbeidsgiver?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , oppgi arbeidsgiver, type ytelse, beløp pr år

3 Opplysninger om utdanning, yrkeserfaring og inntekt

Skoler, yrkesutdanning, kurs		Fra – til		Eksamensår	
-----		-----		-----	
-----		-----		-----	
-----		-----		-----	
Arbeidsgiver		Fra – til		Stilling	
-----		-----		-----	
-----		-----		-----	
-----		-----		-----	
Har du fremdeles kontakt med arbeidsgiver?		Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , på hvilken måte?	
Omfang siste arbeidsforhold	Ant. dager pr. uke	Ant. timer pr. uke	Arbeidsinntekt siste kalenderår		Bruttobeløp pr. år

4 Opplysninger om sykdom, behandling, arbeids- og funksjonsevne og tiltak (bruk evt. tilleggsark)

4

Hva er årsaken til at du søker om tidsbegrenset uførestønnad/uførepensjon (Oppgi hvilke(n)sykdom, skade eller lyte du har.)			
Er du under behandling?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , hva slags behandling får du?
Behandlerne leges navn og adresse			
Har du vært hos spesialist?	Ja ☐	Nei ☐	Spesialitet, navn og adresse
I hvilken grad mener du behandlingen kan bedre funksjonsevnen din (sykdom, skade eller lyte)?			
Gi en nærmere beskrivelse av hvilke type oppgaver og gjøremål i arbeids- og dagliglivet som du fortsatt kan klare på tross av de helseplagene du har.			
Gi en nærmere beskrivelse av hva som kan gjøres for at du skal kunne arbeide mer (for eksempel tilrettelegging i arbeidsforholdet, nye arbeidsoppgaver, hjelpemidler, omskolering, annet)			

5 Yrkesskade

Er årsaken til uførheten yrkesskade/yrkessykdom?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , har arbeidsgiveren meldt skaden/sykdommen til trygdekontoret?	Ja ☐	Nei ☐
Søker du om ménerstatning? (se orienteringen)	Ja ☐	Nei ☐	Dersom du vil sette fram krav om ménerstatning, må du fylle ut RTV-blankett 11.03		

6 Opplysninger om ekstrautgifter og behov for ekstra tilsyn og pleie

Har du ekstrautgifter på grunn av uførheten?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , hva slags utgifter?
Må du ha ekstra tilsyn eller pleie pga uførheten?	Ja ☐	Nei ☐	Dersom du vil sette fram krav om grunnstønnad eller hjelpestønad, må du fylle ut IA 06-03.04 Krav om grunnstønnad eller IA 06-04.04 Krav om hjelpestønad

7 Opplysninger om ektefellens/partnerens/samboerens inntekt

Ektefellens/partnerens/samboerens etternavn, fornavn			Fødselsnummer (11 siffer)		
Har han/hun inntekt?	Ja ☐	Nei ☐	Hvis ja , Arbeids- inntekt	Kapitalinntekt (renter, avkastning)	Pensjon
Hvis pensjon , fra hvilken ordning?					
Samlet bruttoinntekt pr måned Kr					

8 Opplysninger om barn under 18 år som du forsørger

Antall barn du forsørger	Yngste barns fødselsår	Dersom du vil sette fram krav om forsørgingstillegg til uførepensjon, må du fylle ut IA 03-24.05
--------------------------	------------------------	--

9 Utbetaling, språkform og underskrift

Oppgi kontonummeret du vil ha pensjonen overført til	Hvilken språkform ønsker du i svaret? Bokmål ☐ Nynorsk ☐	Jeg er kjent med at trygdekontoret kan innhente de opplysningene som er nødvendig for å avgjøre kravet Dato og søkerens underskrift
--	---	--